

BESLUT OCH SKÖTSELPLAN FÖR

Holmetorp

MÖRBYLÅNGA KOMMUN, KALMAR LÄN

NATURVÅRDSFÖRVALTARE: LÄNSSTYRELSEN

HOLMETORP - SKÖTSELPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SIDA

BESLUT

1

ALLMÄN BESKRIVNING

1. BESKRIVNING AV OMRÅDET
2. ÄRENDETS BEREDNING
3. GRUND FÖR BESLUTET
4. LÄNSSTYRELSENS BESLUT
5. ÄNDAMÅLET MED RESERVATET
6. FÖRESKRIFTER

2
4
6
6
7
7

SKÖTSELPLAN

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN
2. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV
3. UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS
4. DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER
5. BIOLOGISK DOKUMENTATION
6. REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN
7. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

15
18
18
18
19
19
19

BILAGOR

1. BESLUTSKARTA SKALA 1:10 000
2. FASTIGHETSFÖRTECKNING
3. REGISTERUPPGIFTER
4. UTREDNING AV KOSTNADER FÖR
NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

13
14
22
-

1999-02-05

231-7046-94

Enligt sändlista

BILDANDE AV NATURRESERVATET HOLMETORP

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Holmetorp		
Kommun:	Mörbylånga		
Läge:	Ca 2 km NO Algutsrums kyrka		
Kartblad:	Topografisk karta 4 G NO Ekonomisk karta 4G 7i och 4G 7j		
Gräns:	Innerkanten av en grov streckad linje på bifogad beslutslista, bilaga 1		
Areal:	27,4 ha		
Landareal:	27,4 ha		
Areal produktiv skogsmark:	23,6 ha		
Naturtyper:	Ekhage	3,8 ha	
	Ädellövskog	23,6 ha	
Naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv:	Boreonemorala, äldre naturliga ädellöv- skogar av fennoskandisk typ med rik epifytflora		
			18,4 ha
	Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ		3,8 ha

1999-02-05

231-7046-94

Vegetationstyper:	Askskog	5,0 ha
	Blandlövskog av örtrik-typ	18,4 ha
	Skog i igenväxningssuccession	0,2 ha
	Skogsnävaängs-typ	3,8 ha

Fastigheter och
fastighetsägare: Se bifogad fastighetsägarförteckning, bilaga 2

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

Beskrivning av området

Holmetorpsområdet är beläget i den västra utkanten av Mittlandsskogen. Området är uppdelat på tre separata skogsskiften som ligger åtskilda av jordbruksmark. Lövskogens karaktär varierar starkt inom reservatet beroende på tidigare och nuvarande markanvändning och successionsstadium. Tre olika huvudtyper kan urskiljas med avseende på vegetationstyp nämligen blandlövskog av ek-ask-alm-typ, askskog och ädellövskog.

Blandädellövskog med utpräglade naturskogskaraktärer förekommer främst i de centrala delarna av det östra och mellersta området. Särskilt intressanta naturskogsbestånd finns på skiftena Holmetorp 2:2 och Hult 1:3. Ädellövskogen uppvisar stor variation när det gäller ålder, skiktning och trädslagssammansättning. Trädskiktet domineras av ek, ask och lundalm. Ställvis finns även relativt rikligt inslag av lind, lönn och vresalm. Variationen i ålder och dimension är stor men huvuddelen av träden är mellan 80 och 120 år, dock med inslag av enstaka äldre träd. Förekomsten av död ved i form av lågor och döda träd är relativt riklig. Spår av hamling finns på lind, vresalm och ask. Buskskiktet varierar från glest till välutvecklat och består främst av hagtorn, hassel, skogstry, benved och i fuktigare partier även brakved. Inom de mer naturskogsartade delarna är skogen obetydligt påverkad av skogbruk med endast enstaka spår av plockhuggning här och var.

I de delar där äldre, sluten ädellövskog förekommer är fältskiktet av örtrik-typ med bland annat skogsbingel, lundgröe, nejlikört, buskstjärnblomma, vårärt, blåsippa, gulsippa, tandrot, lundslok, lungört, underviol, storrams, liljekonvalj, ormbär, tvåblad och skogsnäva som vanligt förekommande arter.

Skogsbete förekommer på Lilla Hults marker i det centrala delområdet samt på skiftet längst västerut i reservatet. Lövskogen har här mer öppen karaktär med bitvis relativt glest trädskikt och en del öppna gläntor med betespräglad fältskikt. Ask, lundalm och ek dominerar i trädskiktet men inslag av lind, lönn, vresalm,

1999-02-05

231-7046-94

björk, klibbal och apel finns också. Buskskiktet är svagt utvecklat och saknas helt inom vissa partier beroende på betespåverkan och röjning.

På några skiften där hävden upphört senare har lövskogen inte nått lika långt i succession. Trädsiktet består här vanligen av ung-medelålders askskog med stort inslag av björk och en del klibbal. I fuktsvackor uppträder bestånd som har sump-skogskaraktär med sockelbildande ask och klibbal.

I det östra delområdet närmast byn Holmetorp finns en trädbevuxen hagmark som betas av nötkreatur. Betesmarken har ett glest trädskikt med enstaka äldre eksolitärer eller grupper med ask och ek. Mellan de öppna gräsyterna växer täta buskage med hassel, slån, rosor och hagtorn. Vegetationstypen är av skogsnävaängs-typ. I fältskiktet växer bland annat daggekåpa, vårbrodd, darrgräs, Jungfru-Marie nycklar, tuvtätel, älggräs, skogsnäva, svartkämpar, åkervädd, vitmåra, brunört, majsmörblomma, ängsskallra, ängssyra, teveronika samt ängsviol.

Reservatsområdet hyser en mycket rik flora av kryptogamer med många sällsynta och hotade arter. Särskilt mångfalden av svampar är imponerande med totalt drygt 90 påträffade arter varav 16 är upptagna på den nationella hotlistan. En av de påträffade svamparterna, *Limacella vinoso-rubescens* är helt ny för Europa.

Totalt har 27 rödlistade lavar och svampar noterats. Sex av dem tillhör kategorierna akut hotad/ sårbar. Bland intressanta lav- och svampfynd kan nämnas (hotkategori inom parentes) *Bacidia polychroa* (hk 2), rosa lundlav *Bacidia rosella* (hk 2), lilanopping *Entoloma euchroum* (hk 4), rödflammig tråding *Inocybe godeyi* (hk 2), borstriska *Lactarius mairei* (hk 3), taggfjällskivling *Lepiota echinacea* (hk 3), lundfjällskivling *Lepiota subalba* (hk 2), mjölig klotterlav *Opegrapha sorediifera* (hk 2) samt luddnagelskivling *Xerula pudens* (hk 2).

Holmetorpsområdet var under äldre järnålder inägomark och här låg hus, åkrar och ängar. I de västra områdena finns omfattande lämningar efter denna verksamhet i form av husgrunder och stensträngsområden. Fornlämningarna skyddas av kulturminneslagen.

Fornlämning 21 (RAÄ 21) är ett husgrundskomplex och stensträngsområde: Det består av sex husgrunder, som är 16 till 28 meter långa och består av 2-3 meter breda och 0,2-0,4 meter höga vallar som är delvis övertorvade. Stensträngarna, som bildar ett omfattande system, är 1,5-3 meter breda och 0,2-0,4 meter höga. I området finns också en röjningsröseliknande anhopning av stenar. Det ligger också röjningssten i ytan på stensträngsvallarna.

Fornlämning 82 (RAÄ 82) är ett stensträngssystem och en röjningsliknande lämning. Stensträngssystemet är ca 1200 meter långt och består av delvis övertorvade stensträngar, vanligen enkla 1-2 meter breda och 0,1-0,3 meter höga. Den röj-

1999-02-05

231-7046-94

ningsliknande lämningen är 8 meter i diameter och 1 meter hög. Stenarna är vanligen 0,2-0,4 meter stora. Röset har uppkommit genom rövning.

Båda lämningar är spår efter det jordbruk som bedrevs på platsen under romersk järnålder, då Öland upplevde en mycket intensiv fas i markutnyttjandet och denna period var det förhistoriska Ölands verkliga blomstringstid.

Ärendets beredning

Mittlandsområdets höga naturvärden har sedan länge varit väl kända och uppmärksammade i naturvårdssammanhang. Länsstyrelsen har i två rapporter redovisat vilka områden som är särskilt värdefulla från naturvårdssynpunkt, "Natur och naturvård på Öland" (1982) och "Naturvårdens riksintressen på Öland" (1989). I den förra har stora delar av Mittlandet klassats i någon av de tre värdeklasserna "högsta", "mycket högt" eller "högt" naturvärde. I den senare är hela Mittlandsskogen medtagen som riksintressant för naturvärden enligt 2 kap 6 § naturre-surslagen.

Länsstyrelsen har under en lång följd av år initierat en rad olika undersökningar om Mittlandet. De mest centrala arbetena om Mittlandsskogen är två vegetationskarteringar av träd- busk- och fältvegetationen som utförts av Sjögren m fl (1974) i Lövskogsprojektet 1971-1972 och av länsstyrelsen 1979. Ölands ornitologiska förening har utfört inventeringar av fågelfaunan i Mittlandets våtmarker och skogsbiotoper, sammanfattade av Rodebrand (1979) respektive Fritz (1990). I naturvårdsverkets regi har våtmarksinventeringar utförts av Sjögren (1983) och Hylander (1993). En sammanställning av olika arbeten som behandlat Mittlandet har gjorts av Sjö (1985). Ölands Botaniska förening har med anslag från Världsnaturfonden under 1993-1996 genomfört en botanisk inventering av Mittlandsskogen med inriktning på hotlistade arter och arter på en lokal signalartslista.

Under de senaste åren har skogsbruksaktiviteten ökat påtagligt i Mittlandet, främst beroende på ökad efterfrågan på lövträdsvirke. Omfattande avverkningar och gallringar av lövskog har utförts inom vissa delar av Öland. Dessa avverkningar har i vissa fall skadat naturvärdena. Som en följd av detta beslöt länsstyrelsen 1993 att utreda reservatsbildning för vissa lövskogsområden med särskilt höga naturvärden. Genom ett beslut i september 1993 infördes samrådsplikt för vissa skogliga arbetsföretag mm för de aktuella områdena.

Holmetorp var ett av de områden som preliminärt valdes ut som ett tilltänkt naturreservat.

Länsstyrelsen har därefter under 1994 utrett status, skyddsbehov och avgränsning av området. Ett förslag till beslut och skötselplan har utarbetats.

1999-02-05

231-7046-94

Svensk Fastighetsvärdering har på uppdrag av länsstyrelsen genomfört värdering av lövskogen samt förhandlat med berörda markägare. Länsstyrelsen har därefter med stöd av 29 § naturvårdsförordningen träffat uppgörelse om intrångsersättning för sex av totalt åtta fastigheter. Förhandlingar pågår och håller på att avslutas för resterande två fastigheter.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till markägare och nyttjanderättshavare, Naturvårdsverket, Mörbylånga kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Ölands Botaniska förening, Ölands Ornitologiska förening, Ölands Naturvårn samt Föreningen Sydostentomologerna.

Ägaren till fastigheten Holmetorp 7:6, Gulli Tisell, har genom ombudet Lena Pettersson, LRF Juridiska byrån AB framfört synpunkter på möjligheterna att röja och husbehovsavverka ved på fastigheten. Tisell menar att det föreslagna förbudet att avverka träd som är grövre än 20 cm i brösthöjd i princip omöjliggör uttag av husbehovsvirke. Vidare anser Tisell att uttag av död ved skall tillåtas och att röjning av buskskiktet skall kunna ske utan samråd med naturvårdsförvaltaren. Markägaren menar slutligen att det av beslutet bör framgå att skogsbete även fortsättningsvis får utarrenderas samt att allt gagnvirke från fastigheten tillfaller markägaren.

Länsstyrelsen har beaktat inkomna synpunkter enligt följande.

Länsstyrelsen är medveten om att skötselplanens bestämmelser om högsta tillåtna diameter vid avverkning väsentligt begränsar möjligheterna till uttag av husbehovsved på det aktuella skiftet. Länsstyrelsen är därför beredd att ändra skötselplanen i denna del så att det blir möjligt att i vissa fall avverka även grövre träd. Villkoret är dock att detta skall ske efter utsyning av naturvårdsförvaltaren. När det gäller röjning är tanken med skötselplanen att det även fortsättningsvis skall kunna utföras röjning av buskskiktet på det aktuella skiftet. Skrivningarna i förslaget till skötselplan utgör heller inget hinder för detta. Uttag av död ved att användas som brännved kan däremot inte anses vara förenligt med syftet med reservatet. Död ved utgör ett viktigt substrat för många av de hotade arter och andra djur och växter som avses skyddas genom reservatsbildningen. Länsstyrelsen är därför inte beredd att generellt tillåta uttag av död ved. Markägarna medges dock rätt att ta bort träd som fallit över stängsel, väg, dike, åker eller fornlämningsområde.

Av skötselplanen framgår att det är positivt med fortsatt betesdrift på delar som hittills har haft bete. Det finns heller inget som hindrar upplåtelse av betesmarken. Detta kan närmare regleras i avtal mellan Länsstyrelsen och markägaren.

När det gäller gagnvirke finns det angivet under punkt 7 på sidan 18 att gagnvirke från fastigheten tillfaller markägaren.

1999-02-05

231-7046-94

Grund för beslutet

Området är av riksintresse för naturvård (H 73 Mittlandsområdet) och har i Naturvårdsplan för Öland bedömts ha högsta naturvärde (klass I).

Reservatet domineras av naturskogsartad blandädellövskog av ek-ask-alm-typ, en skogstyp som är mycket skyddsvärd både ur nationellt och internationellt perspektiv. Biotopen är mycket betydelsefull som livsmiljö för många djur- och växtarter. Kryptogamfloran är mycket rik med förekomst av ett stort antal ovanliga och hotlistade arter.

Området är riksintresse för kulturmiljövården enligt naturresurslagen (K 17 - Augustsrum - Ryd). Området karaktäriseras av ett välbevarat odlingslandskap, kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer och omfattande fornlämningsmiljöer. Inom området finns bl.a. ett stort antal husgrunder och omfattande stensträngssystem, som de inom naturreservatet, från romersk järnålder.

Områdets värde kan påverkas negativt av slutavverkning och andra skogliga åtgärder samt av olika exploateringsföretag. Det behöver därför särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen finner att förordnande om naturreservat går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 2 och 3 lagen om hushållning med naturresurser mm (SFS 1987:12) samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området, som avgränsas med innerkanten av en streckad linje på bifogad karta (bilaga 1) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen av landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara naturreservatet Holmetorp.

Inom området gällande förordnande om landskapsbildsskydd enligt 19 § naturvårdslagen (äldre lydelse) upphör att gälla då det nu fattade beslutet vinner laga kraft.

Befogenhet att föreskriva anmälningsskyldighet för samråd enligt 20 § första stycket naturvårdslagen beträffande skogliga arbetsföretag tillkommer numera

1999-02-05

231-7046-94

Skogsvårdsstyrelsen. Frågan om upphävande av Länsstyrelsens beslut 1993-09-23 om samrådsplikt enligt 20 § naturvårdslagen kommer därför att prövas av Skogsvårdsstyrelsen.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976: 484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet skall vara att:

- * Bevara och utveckla en naturskogsartad blandädellövskog med den flora och fauna som tillhör denna biotop.
- * Bevara och genom skötsel bibehålla en betad ekhagmark med dess flora och fauna.
- * Bevara hotade, sällsynta och hänsynskrävande djur- och växtarter som förekommer i området.

Föreskrifter

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

1. uppföra ny byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, parkeringsplats, led, bro eller bredda befintlig väg,
3. använda eller upplåta plats för camping eller uppställning av husvagnar,
4. uppföra mast, antenn eller liknande anordning,
5. anlägga motorbana eller skjutbana eller anordna motor- eller skytteövning eller tävling,
6. upplåta markområdet för tävlings- eller övningsändamål,

1999-02-05

231-7046-94

7. anlägga luft- eller markledning,
8. sätta upp tavla, skylt, affisch eller därmed liknande anordning eller göra inskrift,
9. anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets eller naturvårdsförvaltningens behov,
10. uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än jordbrukets behov,
11. bedriva täkt av något slag,
12. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa,
13. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse,
14. dika med undantag av rensning av befintliga diken för att bibehålla vattnets djup eller läge,
15. dämma eller invalla,
16. plöja, harva, eller fräsa,
17. odla upp skogsmark eller naturlig betesmark,
18. tillföra växtnäringssämne (naturlig gödsel, handelsgödsel, rötslam) jordförbättringsmedel eller kalk,
19. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
20. avverka eller utföra skogsvårdsåtgärd annat än i enlighet med fastställd skötselplan,
21. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle annat än i enlighet med fastställd skötselplan,
22. plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
23. plantera in för trakten främmande växt- eller djurart,
24. framföra motordrivet fordon annat än på befintlig väg, för jordbrukets eller naturvårdsförvaltningens behov, för transport av virke i samband med husbehovsavverkning eller för transport av skjutet högvilt i samband med jakt,

1999-02-05

231-7046-94

25. bedriva kommersiell verksamhet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt 9 § naturvårdslagen och som är närmare angivna i fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen:

1. Utmärkning av och upplysning om reservatet.
2. Utförande och underhåll av anläggning eller anordning för allmänhetens friluftsliv enligt fastställd skötselplan.
3. Skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjning, gallring, uppsättning och underhåll av stängsel enligt fastställd skötselplan.
4. Upplåtelse av betesmark- eller betesrätt till annan, som ägaren/brukaren skäligen kan godkänna, om han inte själv kan upprätthålla erforderlig betesbeläggning.
5. Åtgärder för att bevara och utveckla ädellövskogen och dess flora och fauna.
6. Skogsskyddsåtgärder som naturvårdsförvaltaren finner nödvändiga.
7. För reservatets skötsel äger Länsstyrelsen och naturvårdsförvaltaren rätt att utnyttja befintliga vägar inom reservatet samt vägar för att nå detsamma.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakta inom reservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att

1. framföra alla slag av fordon eller farkoster,
2. tälta, ställa upp husvagn eller liknande,
3. rida,
4. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,

1999-02-05

231-7046-94

5. sätta upp tavla, skylt, affisch eller liknande anordning eller göra inskrift,
6. göra upp eld,
7. gräva upp eller plocka växter eller växtdelar med undantag av bär och matsvamp,
8. skada eller ta bort växande eller döda träd, stubbar, bark, grenar, buskar eller ris,
9. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m eller på annat sätt störa djurlivet,
10. utnyttja området för tävlings- eller övningsändamål,
11. bedriva kommersiell verksamhet.

Undersökningar eller forskning skall utföras i samråd med Länsstyrelsen.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan. Inom ramen för denna kan Länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen. Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 5.

Beslutet skall kungöras på det sätt som är föreskrivet för författningar i allmänhet.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Anita Bråkenhielm.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende har i övrigt deltagit naturvårdsdirektör Stefan Svenaeus, företrädare för kulturmiljöfunktionen, samhällsutvecklingsenhetens planfunktion och rättsenheten samt byrådirektör Roland Persson, föredragande.

Anita Bråkenhielm

Roland Persson

1999-02-05

231-7046-94

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Fastighetsägarförteckning
3. Skötselplan
- 3.1. Skötselplanekarta
- 3.2 Vegetationskarta
4. Registeruppgifter
5. Hur man överklagar

Sändlista

Stadsdirektör, Kalmar (rek+mb)

Kalmar kommun

701 30 1000

Stadsdirektör, Kalmar (rek+mb)

Kalmar kommun

701 30 1000

Stadsdirektör, Kalmar (rek+mb)

Kalmar kommun

701 30 1000

Stadsdirektör, Kalmar (rek+mb)

Kalmar kommun

701 30 1000

Stadsdirektör, Kalmar (rek+mb)

Kalmar kommun

701 30 1000

Stadsdirektör, Kalmar (rek+mb)

Kalmar kommun

701 30 1000

1999-02-05

231-7046-94

(rek+mb)

(rek+mb)

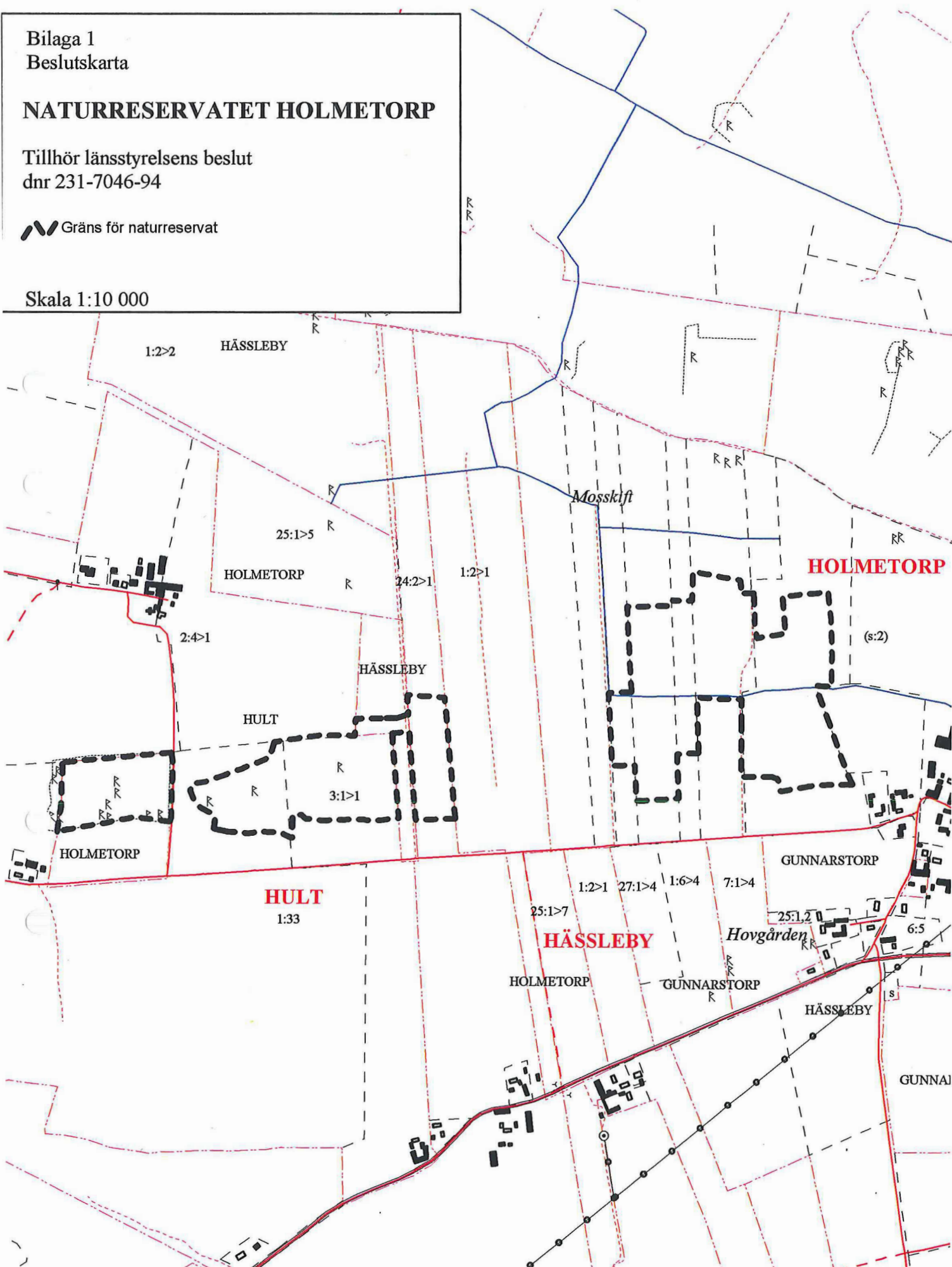
Bilaga 1
Beslutskarta

NATURRESERVATET HOLMETORP

Tillhör länsstyrelsens beslut
dnr 231-7046-94

 Gräns för naturreservat

Skala 1:10 000

1999-02-05

231-7046-94

BILAGA 2

Fastighetsförteckning

Holmetorp 27:1

Holmetorp 2:2

Holmetorp 25:1

Holmetorp 24:2

Holmetorp 7:6

Hässleby 1:2

Hult 3:1
Holmetorp 5:5

Hult 1:33

BILAGA 3

SKÖTSELPLAN

1. Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Målen för reservatets skötsel skall vara att:

- * Skydda och utveckla naturskogsartad blandädellövskog med den flora och fauna som hör till biotopen.
- * Skydda och genom skötsel bibehålla och utveckla en betad, ektominerad ädel-lövskog med den flora och fauna som hör till denna biotop.
- * Skydda hotade, sällsynta och hänsynskrävande djur- och växtarter som förekommer i området så att dessa kan leva kvar i långsiktigt livskraftiga populationer och helst öka i utbredning och antal.

1.2 Åtgärder i skötselområden

1.2.1 Skötselområde 1 Ädellövnaturskog (15,4 ha)

Beskrivning: Upptar reservatets kärnområden med äldre blandädellövskog av ek-ask-alm-typ. Flera skiften har utpräglade naturskogskaraktärer med stor variation med avseende på ålder, skiktning, trädslagssammansättning och buskskikt. Trädskiktet består av ek, ask och lundalm med inslag av lind, lönn och vresalm. Relativt rikligt inslag av död ved i form av lågor och högstubbar. I skötselområdet ingår även en del välslutna bestånd med yngre till medelålders ask. Rik lav- och svampflora med inslag av många hotade och sällsynta arter.

Mål: Naturskogsartad blandädellövskog.

Arter knutna till naturskogsartad ädellövskog skall leva kvar i långsiktigt livskraftiga populationer och helst öka i antal och utbredning. Exempel på sådana arter som förekommer i området är grov baronmossa *Anomodon viticulosus*, glänsande rostfläck *Arthonia spadicea*, rosa lundlav *Bacidia rosella*, kornig nållav *Chaenotheca chlorella*, lilanopping *Entoloma euchroum*, *Hygrocybe quieta*, lundfjällskivling *Lepiota subalba*, platt fjädermossa *Neckera complanata*, mjölig klotterlav

1999-02-05

231-7046-94

Opegrapha soreddiifera, rikfruktig blemlav *Phlyctis agelaea* samt fläckticka *Skeletocutis nivea*.

Riktlinjer och åtgärder: Inga åtgärder. Träd som fallit eller hotar falla ned över stängsel, väg, dike eller åkermark får dock upparbetas och avlägsnas. Veden skall flyttas tillbaka och lämnas i reservatsområdet.

1.2.2 Skötselområde 2 Traditionellt brukad blandädellövskog (8,2 ha)

Beskrivning: Blandädellövskog med ask, lundalm, ek, lind, lönn, vresalm, björk, oxel och i fuktigare delar klibbal. Skiftena Holmetorp 7:6 och Hult 1:33 är präglade av skogsbete. Öppna gläntor med betad grässvål och luckig ädellövskog växlar med partier med mer slutet trädskikt. Buskskiktet är svagt utvecklat och saknas helt inom vissa delar beroende på betespåverkan och röjning. Viss plockhuggning för uttag av brännved har förekommit. Mycket rik svampflora med inslag av rödlistade arter.

Mål: Traditionellt brukad, luckig och gles blandädellövskog med naturskogskvaliteter.

Arter knutna till biotopen skall leva kvar i långsiktigt livskraftiga populationer och helst öka i utbredning och antal. Exempel på sådana arter som förekommer i området är rostfläck *Arthonia spadicea*, rosa lundlav *Bacidia rosella*, räfflad nagelskivling *Collybia fusipes*, sadelmurkla *Helvella ephippium*, gulprickig vaxskivling *Hygrophorus chrysodon*, rödflammig tråding *Inocybe godeyi*, borstriska *Lactarius mairei*, taggfjällskivling *Lepiota echinacea*, stinkbrossskivling *Micromphale foetidum* och luddnagelskivling *Xerula pudens*.

Riktlinjer och åtgärder: Naturvårdsanpassad husbehovsavverkning får förekomma.

Avverkning för uttag av virke för markägarens husbehov får ske i form av plockhuggning av enstaka spridda träd. Den årliga avverkningen inom berörda fastighetsdelar får högst uppgå till den årliga tillväxten, dock högst till 25 m³sk per år. I första hand avverkas björk, eller i andra hand där björk ej förekommer, ask, ek eller asp.

Barrträd får avverkas i obegränsad omfattning. Eventuell föryngring av barrträd skall röjas bort.

Röjning av buskskiktet får utföras för att hålla betespräglade delar av skötselområdet öppna och för att synliggöra fornlämningar. Vidare får röjning ske för att möjliggöra/underlätta fällning av träd eller för att öka framkomligheten vid ut-

1999-02-05

231-7046-94

transport av virke i samband med husbehovsavverkning. I övrigt bör ett varierat buskskikt bibehållas.

Lövträd av arterna avenbok, fågelbär, lind, lönn, oxel, sälg samt samtliga almarter bör normalt sparas. Enstaka träd av dessa arter kan dock avverkas om det är motiverat av naturvårdsskäl.

Grova träd, hålträd, boträd, stående döda och döende träd, vindfälle, lågor eller andra träd som är värdefulla för faunan och floran skall sparas. Träd som fallit eller hotar falla ned över stängsel, väg, dike, åkermark eller i fornlämningsområde får dock upparbetas och flyttas. Döda och ihåliga stammar samt grova stamdelar av friska träd skall sparas och lämnas kvar på lämplig plats i reservatsområdet.

Utsyning av träd som skall avverkas skall göras i samråd med naturvårdsförvaltaren. Anmälan skall göras till Länsstyrelsen minst sex veckor före planerad avverknings igångsättning.

Avverkning och uttransport av virke skall utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på mark, vegetation och fornlämnningar inte uppkommer.

Fortsatt betesdrift bör eftersträvas på de skiften där skogsbete förekommer.

1.2.3 Skötselområde 3 Ekhagmark (3,8 ha)

Beskrivning: Trädbevuxen hagmark som betas av nötkreatur. Betesmarken har ett glest trädskikt med enstaka äldre eksolitärer samt grupper med ask och ek. Öppna gräsytor omväxlande med täta buskage med hassel, slån, rosor och hagtorn. Fältskikt med bland annat daggekåpa, vårbrodd, darrgräs, Jungfru-Marie nycklar, tuvtåtel, fårsvingel, älggräs, skogsnäva, åkervädd, vitmåra, tvåblad, brunört, majsmörblomma, ängsskallra, ängssyra, teveronika samt ängsviol.

Mål: Glest trädbevuxen-öppen ekhagmark med de arter som är representativa för denna biotop.

Riktlinjer och åtgärder: Frihuggning och röjning av buskage runt äldre ädellövträd. I partier där äldre träd saknas sparas en del yngre ädellövträd för förnygring. I första hand gynnas ek, i andra hand alm, ask, lind och lönn. Området med mer slutet trädskikt i den nordvästra delen lämnas tills vidare orört.

Efterhand röjs huvuddelen av det övriga buskskiktet i anslutning till de öppna gräsyterna bort. Några mindre grupper med hassel, hagtorn och slån kan sparas.

Riset dras ihop i högar och brännes eller alternativt transporteras bort för flisning. För att undvika stora brännfläckar bör rishögarna inte göras för stora vid bränning.

1999-02-05

231-7046-94

Utsynning av träd som skall tas bort görs av naturvårdsförvaltaren.

Gagnvirke tillfaller markägaren. Virkestransport skall ske på sådant sätt och på sådan tid att skador på mark och vegetation inte uppkommer.

Betesdrift enligt särskilt avtal/beslut om miljöstöd.

1.3 Faunavård och jakt

Riktlinjer och åtgärder: Rätten till jakt berörs inte av reservatsföreskrifterna.

Faunavårdande hänsyn skall tas vid reservatsskötseln samt vid utövande av jakt.

Skötselåtgärder eller husbehovshuggning skall utföras under sådan tid på året att onödiga störningar på djurlivet undviks.

2. Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är främst att bevara ädellövskogen med dess speciella fauna och flora. Några fasta anläggningar för friluftsliv skall därför inte anordnas inom reservatet. Vandringsleder bör endast anordnas om kanalisering av besökare erfordras för att skydda fauna och flora. För närvarande bedöms inget sådant behov föreligga.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

Reservatet ligger i direkt anslutning till byarna Lilla Hult och Holmetorp. Området kan lätt nås från vägen mellan Lilla och Stora Hult. Parkeringsmöjligheter för enstaka personbilar finns vid mötesplats i anslutning till vägen öster om skiftet Holmetorp 7:6.

En informationsskylt med kortfattad beskrivning av objektets natur- och kulturvärden samt gällande föreskrifter för allmänheten placeras i anslutning till mötesplatsen.

3. Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

4. Dokumentation av utförda åtgärder

1999-02-05

231-7046-94

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder genom att ange typ av åtgärd, var och när åtgärden utfördes, dagsverksåtgång/kostnad samt finansiering.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid eventuell revidering av skötselplanen.

5. Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid vad gäller i planen angivna mål. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna mål skall däremot ses över när Länsstyrelsen anser det påkallat, exempelvis om det tillkommer ny kunskap om områdets naturvärden eller nya rön inom naturvårdsbiologin som bör föranleda en omprövning av skötseln.

6. Biologisk dokumentation och uppföljning

Kunskapen om områdets fauna och flora är ännu ofullständig. I mån av tillgängliga resurser bör därför ytterligare inventeringar genomföras. Särskilt angelägna är undersökningar av insekter, landmollusker samt lavar och svampar. Insekter och landmollusker bör prioriteras i första hand då kunskapen om dessa grupper är minst.

En fortlöpande uppföljning av kvalitetsmålen i skötselplanen skall ske med avseende på frekvens av de hotlistade arter och signalarter som finns angivna i målformuleringen för respektive skötselområde.

7. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av markägaren: Markägaren svarar för kostnader i samband med betesdriften, underhåll av stängsel, avverkning av husbehovsvirke, uttransport av gagnvirke samt underhåll av befintliga brukningsvägar. Markägaren är inte skyldig att utföra eller bekosta gallring, röjning eller annan skötselåtgärd som utförs enbart för att tillgodose ändamålet med reservatet. Markägaren bör dock ges företräde att efter särskild överenskommelse utföra även sådan åtgärd. Gagnvirke tillfaller markägaren.

Bekostas av staten: Uppförande och underhåll av anordningar för friluftslivet, framställning och utplacering av informationsskyltar, utmärkning av reservatets gräns, naturvårdande gallring och röjning inom skötselområde 3 samt tillsyn.

Bilaga 3:1
Skötselplanekarta

NATURRESERVATET HOLMETORP

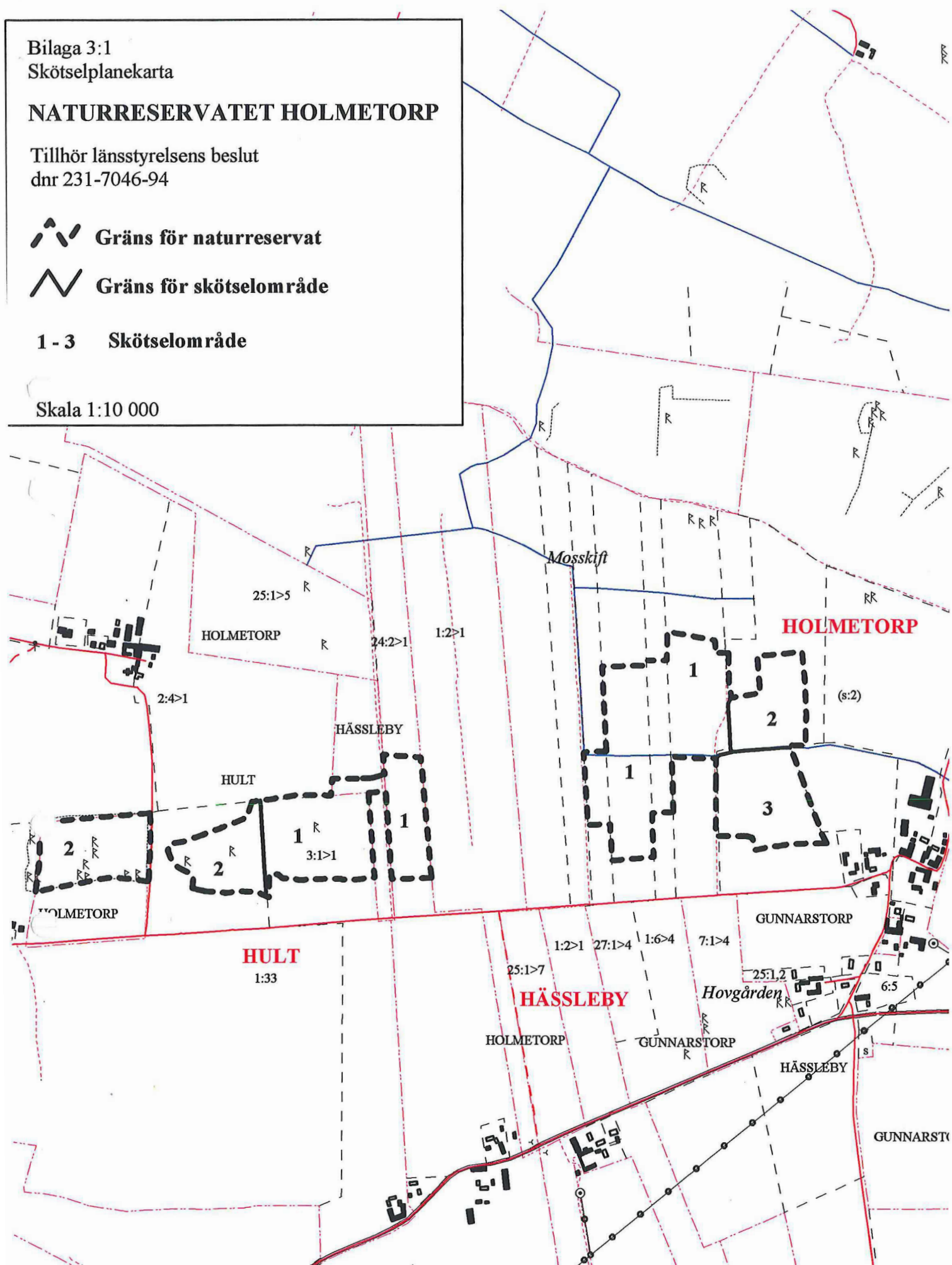
Tillhör länsstyrelsens beslut
dnr 231-7046-94

 Gräns för naturreservat

 Gräns för skötselområde

1 - 3 Skötselområde

Skala 1:10 000

Bilaga 3:2
Vegetationskarta

NATURRESERVATET HOLMETORP

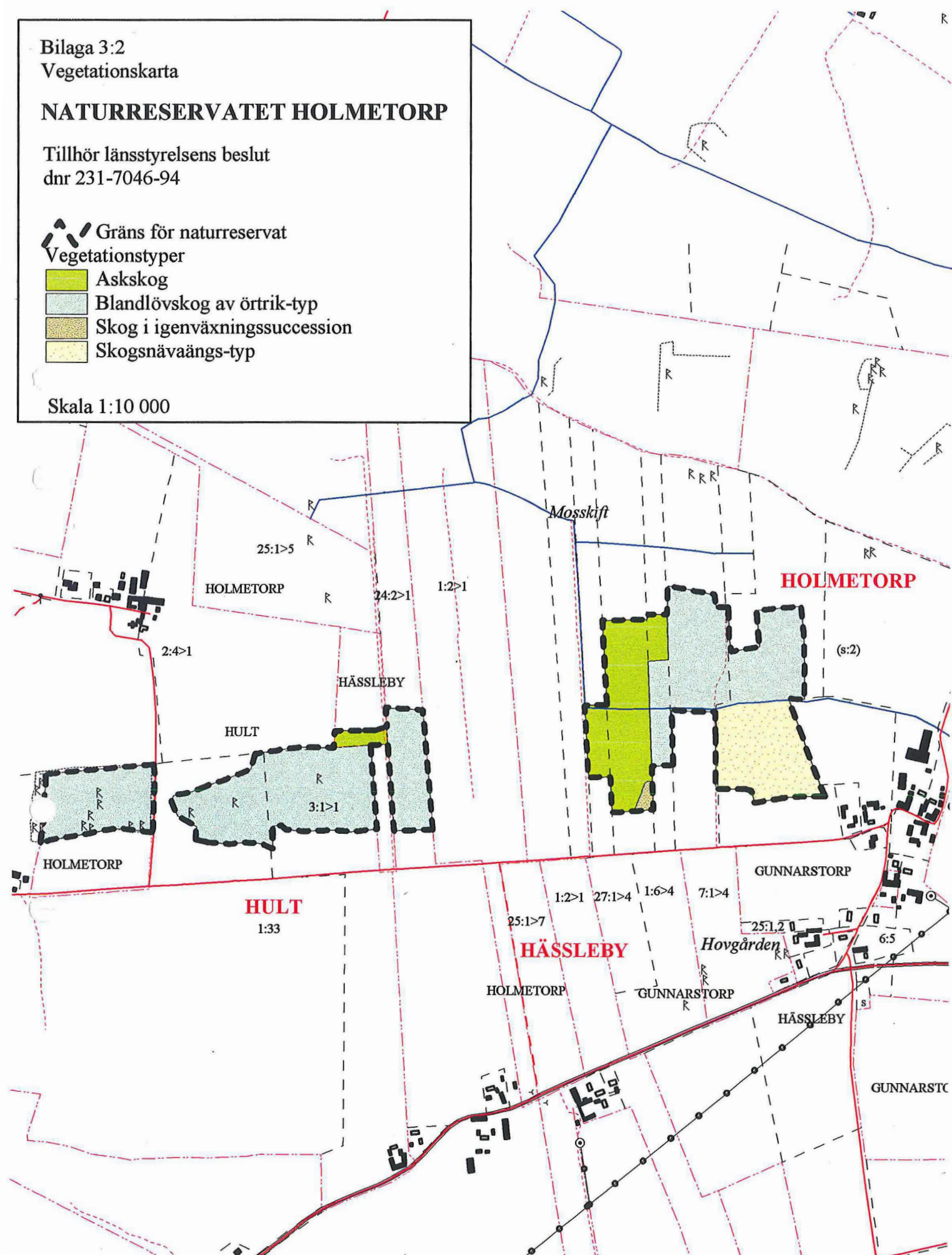
Tillhör länsstyrelsens beslut
dnr 231-7046-94

Gräns för naturreservat

Vegetationstyper

- Askskog
- Blandlövskog av örtrik-typ
- Skog i igenväxningssuccession
- Skogsnävaängs-typ

Skala 1:10 000

1999-02-05

231-7046-94

BILAGA 4

REGISTERUPPGIFTER

Namn:	Holmetorp
Kommun:	Borgholm
Läge:	Ca 2 km NO Algutsrums kyrka
Kartblad:	Topografisk karta 4 G NO Ekonomisk karta 4G 7i och 4G 7j
Gräns:	Innerkanten av en streckad linje på bifogad beslutskarta, bilaga 1
Fastigheter och fastighetsägare:	Holmetorp 27:1 Holmetorp 2:2 Holmetorp 25:1 Holmetorp 24:2 Holmetorp 7:6 Hässleby 1:2

1999-02-05

231-7046-94

Hult 3:1
Holmetorp 5:5

Hult 1:33

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen

Areal: 27,4 ha

Landareal: 27,4 ha

Areal produktiv
skogsmark: 23,6 ha

Landskapstyp: Slätt

Naturgeografisk region: 14 b Ölands skogrika områden

Naturtyp: Ekhage 3,8 ha
Ädellövskog 23,6 ha

Naturtyper enligt
EU:s art- och
habitatdirektiv:

Boreonemoral, äldre naturliga ädellövskogar av
fennoskandisk typ med rik epifytflora 9020 18,4 ha

Trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ 9070 3,8 ha

Vegetationstyper enligt
Nordiska Ministerrådet
(ViN):

Askskog *Fraxinus excelsior*-typ 2234 5,0 ha

Blandlövskog av örtrik-typ *Quercus robur*-
Ulmus glabra- *Tilia cordata*-typ 2236 18,4 ha

Skog i igenväxningssuccession 2321 0,2 ha

Skogsnävaängs-typ 5224 *Geranium sylvaticum*-typ 3,8 ha

1999-02-05

231-7046-94

Skyddsmotiv:	E, B
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla, totala: A 1-8, 11-13, 15-19, 21-23 Indispensabla, partiella: A 9, 10, 14, 20, 24 Dispensabla:
Skyddsföreskrifter produktiv skogsmark:	Totala (A 1-25)
Befintliga anläggningar:	
Planerade anläggningar:	Informationstavla
Inventeringar, övrig dokumentation:	Ekstam, U., Åkerlind, L-O., 1973. Redovisning av skyddsvärdeskvalificerade områden inom Mittlands- skogen. Stencil 23 s. Fritz, Ö., 1988. Fåglar i Mittlandsskogen på Öland 1983-1986. Statens naturvårdsverk, rapport 3599. Johansson, O., 1990. Mittlandsskogens vegetation. Calidris 19 (2): 59-69. Länsstyrelsen i Kalmar län, 1979. Komplettering av lövskogsprojektet. Miljövårdsenheten. Konzept. Länsstyrelsen i Kalmar län, 1982. Natur och natur- vård på Öland. Meddelande 1982:2. Länsstyrelsen i Kalmar län, 1989. Naturvårdens rik- sintressen Öland. Meddelande 1989:14. Sjö, P., 1985. Mittlandsskogen, naturförutsättningar och dynamik. Examensarbete, miljö- och naturre- surslinjen 1985:17. Institutionen för naturvetenskap med teknik, Högskolan i Kalmar. Sjögren, E., Tidigs, Å., Åkerlind, L-O., Ekstam, U., 1974. Lövskogsprojektet, slutredogörelse, del 1-2. Forskning för bevarande av öländska skogstyper. Växtbiologiska institutionen, Uppsala universitet.

1999-02-05

231-7046-94

Ölands Botaniska Förening, 1994. Utdrag ur register
över hotade kärlväxter och kryptogamer på Öland.

1999-02-05

231-7046-94

BILAGA 5

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS REGERINGEN

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga detta hos regeringen. Det gör Ni genom en skrivelse till regeringen, miljödepartementet, men Ni ska lämna/skicka skrivelsen till länsstyrelsen i Kalmar.

Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienummer).

Tala om varför Ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Skicka även med sådant som Ni anser har betydelse för ärendet.

Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.

Underteckna skrivelsen och uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna skrivelsen.

Observera att Er skrivelse skall lämnas/skickas till Länsstyrelsen, Malmbrogatan 6, Kalmar. Postadressen är 391 86 Kalmar.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till länsstyrelsen.